

Історія української літератури

Тип	дисципліна професійної та практичної підготовки
Код	ОК-9
Семестр	7-8
Загальна кількість кредитів/годин	8 (240)
Форма контролю	залік, іспит
Викладач	к.філол.н., доц. Соловей О.Є.
Необхідні обов'язкові попередні та супутні навчальні дисципліни	історія української літератури (попередні етапи), теорія літератури (вступ до літературознавства), історія світової літератури, теорія літератури (основи літературної творчості)
Місце у структурно-логічній схемі	ОК-9 Історія української літератури викладається на четвертому році навчання
Форми навчання	лекції, практичні, СРС
Критерії оцінювання	7 семестр: поточний контроль – 100 б.; 8 семестр: поточний контроль – 70 б.; підсумковий контроль – 30 б.
Мова викладання	українська

Зміст навчальної дисципліни

Становлення раннього українського літературного модернізму. Періодизація української новітньої літератури. Літературний процес 1920-х – 30-х років. Українська поезія раннього модернізму. Футуризм (кверофутуризм М.Семенка) як реалізація програми українського літературного авангарду. Експресіонізм як самодостатня етико-естетична система. Особливості періодизації історії української літератури першої половини ХХ століття (поява феномену української літератури еміграції та проблеми її періодизації). Особливості розвитку жанрових систем української літератури в 1920-ті роки. Літературні угруповання 1920-х років. Пролетарські, селянські письменники та письменники-попутники. Диференціація за ідейно-естетичним і політичним принципами на пролетарських письменників і письменників-попутників. Літературна дискусія 1925-28 рр. Творчість П.Тичини (1918 – 1924). Український літературний авангард. Футуризм. Лірика футуристів (М.Семенко, Гео Шкурупій, М. Бажан та ін.). Естетичні та ідеологічні засади літературного авангарду. Контекст і етапи розвитку. Кверофутуризм. Панфутуризм. Нова Генерація. Поетична і культуртрегерська діяльність Михайля Семенка. Авангард із людським обличчям: творчість Гео Шкурупія. Едвард Стріха: містифікація чи провокація? Пародійний дискурс. Поети-попутники: А.Казка, Є.Плужник, В.Свідзінський, М.Зеров і неокласики. Поети-попутники: творчість в умовах імпліцитної опозиції. Трагічний гуманізм Євгена Плужника. Микола Зеров як чільний представник неокласицизму в українській ліриці 1920-х років. Аркадій Казка і Володимир Свідзінський: творчість як спроба самозбереження. Творчість В.Сосюри. Поема у прозі О.Туряньського «Поза межами болю»: поетика твору, стильова своєрідність. Творчість Гната Михайличенка й Андрія Головка: особливості авторського ідіостилу. Проблематика художніх творів. Ліризація прози. Микола Хвильовий: творчість і роль в організації літературного процесу. Творчість Миколи Хвильового в контексті українського літературного модернізму. Сатира письменника. Новелістика Григорія Косинки. Рання проза Ю.Яновського. Романний синтез Юрія Яновського («Майстер корабля»). Художня проза Аркадія Любченка. Творчість Майка Йогансена. Психологічна проза В.Підмогильного. Новелістика письменника: проблематика. Роман

«Місто». Камерний («театральний») роман В.Підмогильного «Невеличка драма»: елементи експресіоністичної поетики, пародійний план змісту. Формалізм української прози 1920-х років. Формалістичний роман Ю.Шпола «Золоті лисенята» і контекст українського літературного експресіонізму. Колаж у романній прозі Гео Шкурупія. Кінороман Л.Скрипника «Інтелігент». Експериментально-формалістична проза Ю.Яновського 1920-х років («Мамутові бивні», «Кров землі»): основні риси; місце прози письменника в контексті формалістичного прозового дискурсу 1920-х років. Інтелектуальна проза В.Домонтовича. Романи В.Домонтовича як інтелектуальна провокація; «принцип айсбергу». Соціальна романістика О.Досвітнього. Тематика, проблематика, стиль. Гумор і сатира. Творчість Остапа Вишні. Байки С.Пилипенка. Сатира І.Сенченка. Драматургія Миколи Куліша. Гуманізм драматургії. Синтез національного і загальнолюдського в творчості М.Куліша. Співпраця з театральним режисером Л.Курбасом (новаторський експресіоністичний театр «Березіль»). Руйнування реалістичного мистецтва. Українська кінодраматургія і О.Довженко. Особливості літературної критики 1920-х років. Представники. Методології. Юрій Шерех про формалістичні пошуки української прози. Сучасний стан вивчення проблеми. Празька літературна група. Творчість Олега Ольжича і Олени Теліги. Євген Маланюк – поет й есеїст. Проза Івана Багряного й Уласа Самчука. Художня проза української еміграції в ХХ столітті. Мистецький Український Рух як другий етап розвитку української літератури еміграції; концепція «великої літератури». Творчість Юрія Косача. Проза Юрія Косача в контексті ідейно-естетичних пошуків української еміграції. Творчість Ігоря Костецького. Розвиток літературної критики в діаспорі. Ю.Лавріненко, Ю.Шерех, В.Державин, В.Костюк, І.Костецький, І.Кошелівець. Періодизація літературного процесу 1960-х – 1980-х рр. Політика комуністичної партії в галузі художньої літератури. Русифікація. Суспільно-історична ситуація в Україні в другій половині ХХ століття та українська література. Хрущовська «відлига». Особливості періодизації історії української літератури другої половини ХХ століття. Реабілітація репресованих письменників. Відновлення літературно-художньої та наукової періодики. Запровадження Державної премії імені Т.Г. Шевченка (1961). Загальна характеристика літературного процесу 1960-х – 1980-х років; основні тенденції розвитку. Резонансні дебюти І.Драча, Гр. Тютюнника, В.Симоненка, М.Вінграновського й інших. Українська поезія 1960-х – 1980-х рр. Лірика та ліро-епос І.Драча, Л.Костенко, В.Симоненка, М.Вінграновського, Д.Павличка, І.Жиленко. Громадянська лірика молодих письменників. Київська школа поезії: В.Голобородько, В.Рубан. особливості функціонування «школи». Стильові параметри лірики поетів київської школи. Художня проза соціалістичного реалізму. «Химерна проза». Стильові паралелі української химерної прози з латиноамериканським магічним реалізмом. Творчість Гр. Тютюнника й С.Цегляка. Витворення повноцінної експресіоністичної поетики. Відчуження як епіцентр індивідуальної поетики письменників. Історичний роман. Р.Іваничук. І.Білик. Історичний роман і боротьба проти нього. 1968-й рік: заборона романів І.Чендея «Іван», Р.Іваничука «Мальви», П.Загребельного «Диво». Поети-дисиденти: В.Стус, М.Холодний, І.Калинець, І.Світличний. Опозиційна критика і наука. Життя і творчість В.Стуса.

Програмні результати навчання, визначені в освітній програмі:

ПРН-7	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН-8	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.
ПРН-13	Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).
ПРН-15	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН-16	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
--------	--